

# VACCINET MOT VATTKOPPOR SKYDDAR MOT ALLVARLIGA SJUKDOMAR

Från och med den 1 september 2017 erbjuds de barn i åldern 1,5–11 år som inte har haft vattkoppor vaccination mot vattkoppor. Vaccinationen ingår i det nationella vaccinationsprogrammet och är gratis. Vaccinet ges i samband med rådgivningens och skolans återkommande hälsoundersökningar. Vaccinationen består av två doser.

## Vattkoppor och bältros

Vattkoppor är ett inflammatoriskt tillstånd i hela kroppen (en allmäninfektion). De vanligaste symtomen är blåsformade utslag och feber i 5–7 dagar. Hos vuxna är vattkoppor oftast en våldsamt sjukdom.

Vattkoppor smittar mycket lätt. Den som insjuknat kan smitta andra personer redan i två dygn innan symtomen uppträder och smittsamheten fortsätter i 4–5 dygn efter att utslagen uppkommit. Efter sjukdomen blir vattkoppsviruset kvar i kroppen och orsakar för cirka en tredjedel bältros senare i livet, vilket är en smärtsam sjukdom med blåsor.

## Följsjukdomar efter vattkoppor är ovanliga, men allvarliga

Hos barn är den vanligaste följsjukdomen efter vattkoppor en svår bakterieinfektion i huden. Följsjukdomar kan även vara lunginflammation eller hjärninflammation, som i sin tur innebär risk för bestående skador.

Hos vuxna är risken för följsjukdomar större. Vattkoppor kan ha särskilt allvarliga följder för gravida kvinnor eller ofödda barn. För gravida kvinnor kan insjuknandet orsaka en livsfarlig lunginflammation och skador på det ofödda barnet, såsom allvarliga missbildningar samt en psykisk utvecklingsstörning (s.k. kongenitalt varicellasyndrom).



## Vaccinet skyddar både mot vattkoppor och dess följsjukdomar

Två doser av vaccinet mot vattkoppor ger ett utmärkt skydd. I länder där vaccinationstäckningen mot vattkoppor är hög dör barn inte längre i vattkoppor och blir inte heller intagna på sjukhus på grund av sjukdomen. Även lindriga former av vattkoppor är ovanliga i dessa länder.

Vaccinet mot vattkoppor har använts i redan över 20 år och mer än 200 miljoner doser har getts runt om i världen. Vaccinets effekter har följts upp noggrant och vaccinet har inte konstaterats medföra betydande biverkningar. Cirka var femte vaccinerad får lokala symtom, såsom smärta, rodnad eller svullnad vid injektionsstället. Cirka var åttonde får feber. Färre än var tjugonde får några vattkoppsblåsor av vaccinet.

Även i Finland har vaccinet använts redan länge, men i och med att det tas in i det nationella vaccinationsprogrammet finns det nu tillgängligt gratis.

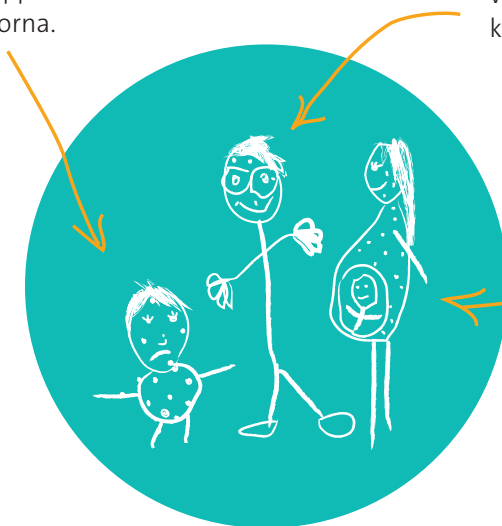


## Vattkoppor

Ett barn får 250–500 blåsor. Då barnet kliar sig kan bakterier som orsakar svinkoppor (impetigo) ta sig in i blåsorna.

Ibland förekommer illamående som följsjukdom efter vattkoppor. Personen går trevande och talet är otydligt.

Föribigående benägenhet till blödningar är en följsjukdom efter vattkoppor. Det finns då inte tillräckligt med blodplättar för att få blodet att koagulera.



Hos vuxna är lunginflammation den vanligaste följsjukdomen. För gravida kvinnor kan sjukdomen vara livsfarlig.

Medfödda vattkoppor fås redan i livmodern. Sjukdomen orsakar ofta allvarliga skador för det ofödda barnet.

Vattkoppor nära födseln kan leda till vattkoppor hos den nyfödda vilket alltid kräver sjukhusvård.

## Vaccinet förhindrar allvarliga vattkoppor

Mer information om vattkoppor, riskerna kring sjukdomen och vaccinet får du på rådgivningen, av skolsköterskan eller på webben

[www.thl.fi/vaccinmotvattkoppor](http://www.thl.fi/vaccinmotvattkoppor)



INSTITUTET FÖR  
HÄLSA OCH VÄLFÄRD